

ΤΑΣΟΣ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
tdasopoulos@e-typos.com

➤ Ολοκληρώνεται τις επόμενες μέρες η κρίσιμη, τελική αναθεώρηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης, η οποία θα κρίνει σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία του προγράμματος «Ελλάδα 2.0» των 36 δισ. ευρώ, με το ΥΠΕΘΟ να χρησιμοποιεί τρία κρυφά χαρτιά για να μη χάσει χρόνο και πόρους.

Οι αλλαγές που θα γίνουν θα είναι εύκολες μόνο για τα 194 ορόσημα που απομένουν, για να ολοκληρωθεί με επιτυχία το ελληνικό πρόγραμμα, αφού μπορούν να γίνουν με μια συμφωνία μεταξύ Αθήνας και Βρυξελλών, χωρίς να αλλάζουν οι στόχοι του προγράμματος. Πηγές από Αθήνα και Βρυξέλλες επιβεβαίωσαν ότι υπάρχουν μεγάλες κομβικές επενδύσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα καθυστέρησης και δεν θα ολοκληρωθούν στην ώρα τους. Εκεί, οι αλλαγές θα είναι πιο πολύπλοκες, αφού περνούν και στο ΕΣΠΑ αλλά και στο νεοσύστατο Κοινωνικό Ταμείο Κλιματικής Αλλαγής.

Τα εκκρεμή έργα

Ανάμεσα στα «προβληματικά» έργα βρίσκονται οι τρεις κύκλοι του προγράμματος «Εξοικονομώ», οι οποίοι χρηματοδοτήθηκαν από το ΤΑΑ, για τους οποίους εκκρεμούν πολλές πληρωμές, ακόμη και από τον πρώτο κύκλο, που έκλεισε το 2021. Εδώ μάλλον δεν θα έχουμε αλλαγές και το επόμενο «Εξοικονομώ» θα γίνει με χρήματα από το νεοσύστατο Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο.

Στον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ), το κομμάτι που θα χρηματοδοτούταν από το ΤΑΑ θα απενταχθεί από το «Ελλάδα 2.0» και θα ενταχθεί στις χρηματοδοτήσεις του ΕΣΠΑ. Το ίδιο και το σχέδιο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΟΣΕ, το οποίο, παρότι επίκαιρο λόγω του τραγικού δυστυχήματος των Τεμπών, δεν προχώρησε όπως αναμενόταν και μοιραία θα περάσει στο ΕΣΠΑ, για να ολοκληρωθεί κάποια στιγμή στο μέλλον. Το πολυδιαφημισμένο πρόγραμμα της κοινωνικής αντιπαράθεσης, που έχει συνδεθεί με μια από τις λύσεις για το στεγαστικό, θα έπρεπε να έχει ολοκληρώσει τον πρώτο διαγωνισμό για την κατασκευή κατοικιών το 2024. Εναν χρόνο αργότερα, το

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΧΑΘΟΥΝ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Τα τρία κρυφά χαρτιά

Η υπερδέσμευση πόρων, η στήριξη της Κομισιόν λόγω της υψηλής θέσης της Ελλάδας στην υλοποίηση του προγράμματος και η επέκταση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων είναι τα πλεονεκτήματα εν όψει της τελικής αναθεώρησης

πρόγραμμα παραμένει ως εξαγγελία. Και αυτό θα περάσει στο ΕΣΠΑ, όπως και μια σειρά μικρών ή και μεγαλύτερων ψηφιακών έργων, τα οποία επίσης δεν αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του χρονικού διαγράμματος.

Απέναντι στα προβλήματα που ήταν γνωστό ότι θα υπάρξουν σε ένα τόσο πολύπλοκο εγχείρημα το οποίο μετασχηματίστηκε και

επεκτάθηκε με την προσθήκη του REpowerEU, που έφερε επιπλέον πόρους ύψους 5,7 δισ. ευρώ στο ελληνικό πρόγραμμα, το ΥΠΕΘΟ έχει τρία κρυφά χαρτιά για να μη χαθούν χρόνος και πόροι από αυτούς που έχει εξασφαλίσει η χώρα.

1 Η υπερδέσμευση

Το ΥΠΕΘΟ έχει ενεργοποιήσει από την αρχή υλοποίησης του

«Ελλάδα 2.0» την αρχή της υπερδέσμευσης πόρων. Στην πράξη, η μέθοδος αυτή υλοποιείται με τη δέσμευση μεγαλύτερου ποσού ως προϋπολογισμού για έργα τα οποία έχουν ταχεία υλοποίηση, προσαρμόζοντας ανάλογα και το φυσικό αντικείμενο. Έτσι, αν κάποιο άλλο έργο έχει προβληματική υλοποίηση ή και καθυστερήσεις, να μπορεί να απενταχθεί από το ΤΑΑ (ή το ΕΣΠΑ)

χωρίς κίνδυνο για την απώλεια πόρων. Σήμερα, έναντι των 18,2 δισ. ευρώ που δικαιούται η Ελλάδα ως επιχορηγήσεις από το ΤΑΑ, έχει δεσμευτεί προϋπολογισμός έργων ύψους 25 δισ. ευρώ, δηλαδή 6,2 δισ. η 30% πλέον του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Με μαζιλάρι 6 δισ. το ΥΠΕΘΟ μπορεί να σώσει πολλές δύσκολες καταστάσεις.

2 Η στήριξη της Κομισιόν

Η δεύτερη -πολύ σημαντική- ασφαλιστική δικλίδα είναι η υποστήριξη της Κομισιόν στην επιτυχία του ελληνικού προγράμματος. Με την υποστήριξη αυτή, η Ελλάδα μπορεί να κάνει μικρές αλλά σημαντικές αλλαγές στο πρόγραμμα ακόμη και στο «παρά πέντε» της ολοκλήρω-

Ανάμεσα στα «προβληματικά» έργα βρίσκονται οι τρεις κύκλοι του προγράμματος «Εξοικονομώ», ο ΒΟΑΚ, το σχέδιο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΟΣΕ και το πρόγραμμα της κοινωνικής αντιπαροχής.

ΤΟ ΔΥΣΚΟΛΟ ΚΟΜΜΑΤΙ

Η απορρόφηση των δανείων

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ που έχει δύσκολη λύση είναι η απορρόφηση των δανείων ύψους 17,8 δισ. ευρώ. Η Ελλάδα έχει εισπράξει από τις Βρυξέλλες δάνεια 11,4 δισ. ευρώ και από αυτά έχει υπογράψει τελικές συμβάσεις για δάνεια ύψους 7,4 δισ. ευρώ. Λύση με σίγουρα αποτελέσματα για την επιτάχυνση της ροής των δανείων δεν υπάρχει. Τούτο διότι κανείς δεν μπορεί να υποχρεώσει μια επιχείρηση να επιταχύνει την υπογραφή της τελικής σύμβασης δανείου από τη στιγμή που της έχει εγκριθεί το 50% της χρηματοδότησης της επένδυσης με δάνεια από το ΤΑΑ και εμπορική τράπεζα, η οποία αξιολόγησε και ενέκρινε την επενδυτική πρόταση και προσέφερε δάνειο (στο 30% του προϋπολογισμού).

Σε αυτήν την περίπτωση κύκλοι του ΥΠΕΘΟ επισημαίνουν ότι το ενδεχόμενο να μην απορροφηθούν όλα τα δάνεια του ΤΑΑ δεν θα είναι απαραίτητως κακό, αφού θα ελαφρυνθεί το δημόσιο χρέος.

Επισημώς, το ΥΠΕΘΟ επαναλαμβάνει ότι δεν θέλει να καβεί ούτε ένα ευρώ και από τα δάνεια του ΤΑΑ, δηλώνοντας ότι το επόμενο διάστημα θα καταβληθούν προσπάθειες να επιταχυνθεί η ροή των δανείων.

για το Ταμείο Ανάκαμψης

σης του ΤΑΑ. Η υποστήριξη αυτή δεν ήρθε ξαφνικά. Η Ελλάδα έχει κερδίσει την ανοχή των εταίρων μας ούσα στις πρώτες θέσεις υλοποίησης των έργων του ΤΑΑ από το 2021 μέχρι και σήμερα. Τελευταίο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το γεγονός ότι η Ελλάδα περιμένει σήμερα τα 2,1 δισ. ευρώ από την 6η δόση του ΤΑΑ, ενώ περίπου οι μισές από τις χώρες της Ε.Ε. βρίσκονται στην 1η ή τη 2η δόση. Συνολικά η Ελλάδα βρίσκεται στην 8η θέση με

βάση τις εκταμιεύσεις των πόρων και στην 4η σε ό,τι αφορά τα υποβληθέντα αιτήματα πληρωμής.

3η επέκταση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων

Με στόχο να μην έχει μια απότομη πτώση επενδύσεων από το 2027, όταν θα έχει τελειώσει το Ταμείο Ανάκαμψης, η Ελλάδα με επισπεύδον υπουργείο το Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής διεκδίκησε και εξασφάλισε 8 δισ. ευρώ

νέων χρηματοδοτήσεων από τρία νέα κοινοτικά ταμεία: το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και το Ταμείο Απασχόλησης Νήσων. Τα τρία αυτά ταμεία, εκτός από νέα χρήματα για επενδύσεις, εξασφαλίζουν σε αυτή τη χρονική φάση μια χρήση εναλλακτική λύση. Μπορούν δηλαδή να απορροφήσουν έργα του ΤΑΑ, τα οποία θα απενταχθούν από το «Ελλάδα 2.0» και τα οποία δεν μπορούν να ενταχθούν στο ΕΣΠΑ είτε λόγω έλλειψης πόρων είτε λόγω ασυμβατότητας με άλλα προγράμματα. Ένα πρώτο δείγμα στην κατεύθυνση αυτή είναι το γεγονός ότι τα «Εξοικονομώ» θα συνεχιστεί με πόρους 2,5 δισ. ευρώ από το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα. ■

Η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών έχει τρία κρυφά χαρτιά για να μη καθούν χρόνος και πόροι από αυτούς που έχει εξασφαλίσει η χώρα.

Υπάρχουν κομβικές επενδύσεις οι οποίες καθυστερούν και δεν θα ολοκληρωθούν στην ώρα τους